

В. А. БИВАЛСКИЙ
ДЕПОЗИТНИ
190... г.

У Г А Р И

месечно литературно списание.

Столица и провинция.

Нашата провинция започва да се пробужда. Постоянният ежби между столичният писатели сж отвратили мнозина. Мнозина се питат съ очудване: няма така изпълняватъ своитъ задачи нашитъ духовни водачи? Литературният вестници се превръщатъ въ органи на отдѣлни групи, които враждуватъ помежду си. Имената на заслужили писатели се петнятъ най безогледно. Въ резултатъ: ролята на писателя у насъ се опошлява и обезценява. Фактътъ, че днесъ нѣмаме авторитетна критика и писателитъ почти се взаимно хвалятъ, че се издигатъ бездарници, благодарение на тая дезорганизираностъ, е плачевенъ. Нашата провинция постепенно губи вѣрата си въ предишнитъ столични авторитети, които, заслѣпени, още не виждатъ хлъгавата почва подъ себе си. Провинцията се обръща къмъ себе си и прави опити да намѣри тукъ онова, което напразно иска отъ столицата. Бързото изникване на много провинциални списания не е една аномалия. Тѣзи списания се явяватъ като естествена реакция на столичната безогледностъ и търгашество съ литературата. Провинциялниятъ интелегентъ не може и не иска да се присъединява къмъ нито една отъ столичнитъ группировки. Той е чуждъ на оня вакханаленъ шумъ, често пѣти за празни работи. И друго: провинциялниятъ интелегентъ се бои да не изгуби окончателно вѣрата си въ писателитъ. Ето защо, той прави опити да групира провинциялнитъ сили, да създаде културни ядра въ провинцията и тамъ, срѣдъ хората отъ народа, да работи. Нека хората отъ столицата шумятъ, нека издигатъ и свалятъ свои хора. Провинцията почва да гледа съ недоверие на тия еднокдневни величия. Рано или късно, тя окончателно ще вдигне погледа си отъ тѣхъ, ще престане даже да се интересува за тѣхъ, ако тѣ не се опомнятъ на време. Провинцията е дълготърпелива, но нека не се мисли, че нейното търпение ще трае вѣчно.

„Угари“.

Димитъръ Гундовъ, Гора.

Гората, хладна майка, дрѣме.
Безъ звукъ, безъ шѣпотъ, безъ следа,
понесълъ свойто тежко време
авъ ида въ нея да преспя.

И ето дѣхъ на теменуги
и ето остра хладина.
Огромни дѣбове и буки
равправятъ прикавка една: —

Че тукъ сж бродили хайдуги,
че тукъ е падналъ младъ юнакъ
дете отъ майчини си скути,
за да спаси отъ злия врагъ.

Затуя се губятъ тукъ следитѣ
и въ тая свята тишина
спокойно блѣсватъ по тревитѣ
сълзи на плакала жена.

Понѣкога, презъ день, презъ вечеръ
пропитъ отъ мъжа и любовъ
пронесено звучи далече
гласътъ на таенъ, мощенъ зояъ.

И тая зѣленъ вѣчно млада,
на моя дѣдо старъ хайдукъ
е вѣла може би прохлада,
когато е умиралъ тукъ.

Русалка съ лунна диадема
е свѣтила надъ тоя лесъ
и ето чудната поема,
която ми нашепва днесъ.

О, какъ си тъмна, горо сестро,
какъ чезна въ твойта пустота
и вдъхвамъ жадно, горо сестро
на твойтѣ листи свѣжестъта.

Свѣтлозаръ Димитровъ. 1. Къмъ природата.

На изтокъ небето е кърваво алено, —
ето, Майко, отново се връщамъ; —
азъ сжмъ воленъ и волниятъ вѣтъръ ме гали
и ласкаво ти ме прегръщашъ.

Годинитѣ минали въ каменния градъ
сърде ми не сториха камъкъ, —
то пази пакъ твойтъ загадъченъ свѣтъ
и мощниятъ, Божиятъ пламъкъ.

Ето: цѣлува ме утро разпалено, —
азъ се връщамъ пакъ, Майко велика; —
азъ съмъ воленъ и волниятъ вѣтъръ ме гали,
и твоята пазва ме вика!

2. Къмъ вѣтъра,

Ти, вѣтре, развялъ знамена надъ родината.
разлистилъ лесътъ на Балкана. —
кажи: приближаватъ ли вече годинитѣ

на новото свѣтло възстание, — —
 когато ще станатъ ония, що нѣкога
 бѣ кръстилъ съсь бури и вихъръ,
 подъ мощниятъ блѣсъкъ на лѣвскитѣ знакове
 и твоитѣ огнени стихове; — —
 когато ще почне да броди пакъ Дякона,
 разнясящъ опаснитѣ думи,
 и палящъ въ очитѣ отъ ужасъ разплакани
 куражъ предъ врага и куршумитѣ; — ; —
 Когато отъ връхъ отъ Балкана хайдушки
 ще слѣзатъ тѣ, — вѣчни и нови —
 и въ плама на твоята стихийна вихрушка
 злато ще стопятъ отъ оловото!

Мария Грубешлиева — Балина. Спокойствие.

Нима до днесъ не си разбралъ, че е напусто
 да се разкривашъ толкозъ безответно
 и своята скръбъ и минимитѣ си чувства
 да ми натрапвашъ смѣло въ стиховетѣ си.

Предъ мене стискашъ жби и се хвалишъ,
 че нѣкого дори застрелялъ би за менъ,
 а утре, срѣщнешъ ли го нейде на саме,
 азъ знамъ, че шапка би му свалилъ.

Въртишъ смутенъ въ ржцетѣ си извитата ми ножичка,
 небрѣжно хвърлена отъ менъ връзъ стиховетѣ ти,
 говоришъ пламенно и искашъ да повѣрвамъ въ невъзможното
 и да запрата чувствата си, все едно, по вѣтъра.

Азъ знамъ, че днесъ не е вѣкътъ на рицари и трубадури,
 че любовта, веднага следъ Ромео, е умрѣла,
 затуй не бихъ могла да съмъ за тебъ ни Жулиета, ни Лаура
 ни малка, тиха приказка въвъ сѣнищата бѣли.

Разправяй колкото си щешъ за странното ноктурно,
 което нѣкога на сънь, сме чули двамата.
 О, азъ сега съмъ толкозъ чужда на самоизмамата,
 че, безъ да те дослушамъ, най-спокойно ще довърша
 маникюръ си.

Атанаоъ Омирновъ. 1. Пладне.

Надъ разцѣфнали ливади
 и уханни дървеса
 плува люлякова ладия
 съ чиста радостъ надъ лесъ.

Като гушеръ се припекълъ
отморения овчагъ,
по поляни стъпва леко
къмто свѣжата гора.

А тамъ на зелено клонче
сладкогласна птица пѣй —
на живота младъ и соченъ
вѣятъ розови криле.

Всѣки камъкъ е заслона
на безгриженъ скакалецъ,
на потока въ тънкозвонния
гласъ — живота тукъ е жрецъ!

2, Майски денъ,

Въ меднозвучни потоци отъ щастие
твойтѣ пролѣтни мисли текать
би обикналъ ти, зная, на майския
праздникъ само лазурния цвѣтъ, —
но, — въ гусларската пѣсень, въ кавалитѣ,
нѣкой шѣпне ти, сякашъ — запри, —
и припомнилъ селата запалени,
разкажи ни съ простъ, майчинъ езикъ, —
за момчето, което обичало
своя борчески, беденъ народъ, —
пѣстра пролѣтъ отъ росни игличини
гали ласкаво прѣсния гробъ.
А гората, спокойно разлистила
клонки въ старитѣ птици гнѣзда,
знай — ще видятъ и полъ трънкосливкитѣ
теменугитѣ радостенъ свѣтъ!

Георги Хрусановъ. Странникъ.

на Сим. Мариновъ

Вървя вѣвъ тая нощъ на вечерни измами,
Предъ моренъ погледъ никжде не свѣти свѣтъль лжчъ,
И сякашъ, пакъ чета по свойтѣ груби длани
За страшното, което въ моя пѣтъ ще ме пресрещне.

Не знамъ защо край менъ е всичко, всичко мрачно
И хората съсъ страшенъ погледъ ме изглеждатъ
Като че азъ съмъ нѣкой много зълъ разбойникъ
На всички срѣщнати огромно зло направилъ.

Не знаятъ тѣ, о тѣ не знаятъ срецнатитѣ хора,
Че въ моето сърдце гори една възвишена любовь,
Че азъ готовъ съмъ беднитѣ, потънали въ умрава
Да ги присрѣщна съ трепетна усмивка на устата.

Сега въвъ тая ношь, когато съмъ останалъ самъ самичакъ
 И надъ нощъта треперять черни, ледени мъгли,
 О колко искамъ нѣкой братъ да ми разтвори своитѣ обятия
 И да ми каже: „Чуй ще дойде край за твоитѣ тѣжги!“

Тодоръ Куманичлиевъ. Вечеръ.

Помръква бавно задъ гори,
 дошълъ съ лжчитѣ на луната,
 полъхва ведрия зефиръ
 съ последний приветь на цвѣтята.

И тихо вечерния звънъ
 съсъ стона глухъ на дървесата
 звъни за миренъ вече сънь
 срѣдъ шепота на тишината.

А сведени край прашний пжтъ,
 отъ дневния шумъ уморени,
 тополи тихичко шумятъ.
 отъ лунний блѣсъкъ посребрени.

И морно, морно въ тоя часъ
 прнвелъ замислено главата
 азъ чезна тихичко въ захласъ
 съ тѣга по времето крилато.

Че пакъ и тоя день така
 нерадостенъ и глухъ отмина
 кѣмто безмълвната рѣка
 на моето печално минало . . .

Любомиръ Мариновъ. 1. Странъ.

Оплитай бѣли клони
 ти, яворъ оголѣлъ,
 отъ есенъта осланенъ,
 на младость остарѣлъ.

Оплитай бѣли клони
 и милвай съсъ ржце
 на родната ми кжща
 тѣжовното лице.

Пази я отъ напора
 на вѣтъра могъщъ,
 възпирай неуморно
 и градъ, и снѣгъ, и дѣждъ.

И отъ беди и скърби,
 отъ хорската злина
 на мойта родна кжща
 бѣди едничѣкъ стражѣ!

2. Мостъ.

Прострѣлъ е бетонна снага,
съсь лапи забити въ водата,
за да достигне брѣга
разсѣкалъ е моста рѣката.

И съ яростъ стихийни вълни
обливатъ и хапятъ бетона,
но той отъ години стои
срещу вълнитѣ спокойно.

По моста минаватъ коли,
напълнени съ искрящо жито
и въ тѣхъ пѣстрополи моми
на воля се смѣятъ, провикватъ.

А долу рѣката кипи
и денемъ и ноцемъ неспирно
и нейнитѣ буйни вълни
далече задъ моста притихватъ.

Любенъ Цветаровъ. Вѣра.

Ето ме тръгналъ съсь вѣрата
въ моитѣ буйни години
ида тревоженъ и радостенъ
пламнали степи преминалъ.

Мжка тежи на душата ми
— есенни, черни печали —
моитѣ очи сж помѣтени
въ много нестихнали жалби.

Спомени тъмни отъ нивитѣ
гледатъ ме зли и пияни:
жълтата скръбъ на долинитѣ
съска безбрѣжно разлиана.

Буря ли страшно развихрена
мина надъ хора и степи,
че така много замислени
днеска сж нашитѣ полета?

Тихо. Незнамъ. но въ гърдитѣ си
чувствамъ размирния огънь:
моята вѣра разискрена
въ радостъ и скрита тревога.

Никола Младеновъ. Дърварь.

Съ нощъта, която бавно слиза
отъ пазвитѣ на планината
съ разкърцани отъ тежестъ спици
се спуска биволска кола.

И предъ колата тежко крета
невнаенъ никому дърварь
и сякашъ тежкиятъ товаръ
пречупва остро колѣнетѣ му.

Какво донесе този день
на бедния, но здрагъ дърварь —
десятка рѣзани дърва
и потъ извираща отъ тѣлото му.

Умората е нагла блудница,
която мами всѣки пѣтникъ —
тя пакъ цѣлуна този пѣтъ
незнайния дърварѣ отрудень.

А пѣкъ нощъта, която слиза
отъ пазвитѣ на планината,
развива черни знамена
и всички горести отнуса.

Атанасъ Душковъ. Коледа.

1.

Шумятъ опрѣхналитѣ грани
и снѣжновѣрхи склонове
и като бѣсни и пияня,
допращатъ грѣмъ и вѣтрове.

И небесата, оковани
въ вериги отъ лазуръ и ледъ,
полъхватъ коледни ухания
и прашатъ своя бѣлъ привѣтъ.

Гората дрѣме като стадо,
повалено срѣдъ лѣтенъ зной,
и сякашъ нито капка радостъ
не буди нейниятъ покой.

И сякашъ нѣма да възстане
да приласкае всѣки братъ
съ лазурни пролѣтни ухания,
като девица и сестра.

2.

Вървеме. И до утре, може-би,
 все съ тая мисълъ, трепетна и плахя,
 по тоя пжть ний двама ще вървимъ
 по тия бѣли пелени отъ захаръ.

Звездата ще ни води, тя ще грѣй,
 надъ оснѣженитѣ поля и ниви,
 ще ни се радва и ще ни люлѣй
 и ще ни рѣси цвѣтове отъ сливи.

А старата, съсъ влюбени очи,
 като девойка, пламнала отъ радостъ,
 ще ни прегръща, дълго, ще мълчи,
 че въ насъ днесъ грѣе прежната ѝ младостъ.

Отгоре, като златоцвѣтъ килимъ,
 ще ни покрива коледната вечеръ
 и, като срѣдъ пожарища и димъ
 ще затрептятъ далечинитѣ вѣчни.

3.

Отвѣдъ ония планини,
 кждето слънцето изгрява,
 живѣятъ въ шатри — и сърни,
 и хора пѣргави и здрави.

Тамъ вѣчна пролѣтъ вѣчно грѣй
 и блика толкова човѣчностъ,
 а слънцето е огненъ змей,
 а хората — така сърдечни.

И селянитѣ, и деньтъ
 сж сякашъ нераздѣлни братя,
 а думитѣ звучагъ, звучатъ,
 кято псаломъ отъ небесата.

Тамъ Коледа за тѣхъ е днесъ.
 напѣвна, слънчева, рулада,
 а утрото е манифестъ
 на обичъ, свѣтлина и младостъ.

4.

Тая вечеръ ниви и полета
 ще сънуватъ пролѣтни ухания,
 селянитѣ прости и небето
 ширнало се, като океана.

Беднитѣ и мѣнички дечица, —
 свидни рожби па градътъ и селого —
 ще сънуватъ ягоди, жълтици
 или кървавици въвъ котела.

И на всички румени момичета
ще имъ се присънятъ знатни принцове,
а пъкъ утре, щомъ се заобличатъ,
пакъ ще грабнатъ вехтитѣ опинци.

Ехъ, ти радость и ти, дядо Коледа,
толкозъ много хорица измамнлъ, —
я вземи, сложи поне неволята
въ кошницата, дето си нарамилъ.

Симеонъ Мариновъ. Голѣмата Мечка.

Надъ нивитѣ пада синкавъ здрачъ. Една топла дланъ разгъва
небето и хиляди звезди се показватъ и блѣстятъ въ мълчанието на
вечерята. Голѣмитѣ слънчогледи сж като гъмна, млада гора край
пѣтя. Веселитѣ шурци сж тамъ музикантитѣ. Но азъ не ги чувамъ
сега. Вървя край тъмнитѣ слънчогледи и си спомнямъ:

Връщахъ се по сѣния пѣть отъ нивитѣ. Пролѣтята бѣше
накнчила съ герданитѣ си и дървета, и ниви. Сребърна роса блѣс-
тѣше. Слънцето залѣзваше и отразяваше златото си въ хилядитѣ
капки. Когато минавахъ край Невѣнинитѣ мѣста, свърнахъ нататкъ,
дано я видя. Въ сърдцето ми грѣха нейнитѣ свѣгли очи. Всѣки
день търсѣхъ нейния погледъ, а когато не я видѣхъ считахъ деньгъ
си за изгубенъ. Горчива ми бѣше вечерята, а постелята — каменна.
Видѣхъ ли я — до късна нощъ надувахъ кавала предъ нашитѣ
порти, гледахъ въ звездитѣ и мислѣхъ за нашата обичъ. Виждахъ
една сребърна колесница да слиза отъ най свѣтлата звезда, да расте,
да иде къмъ мене. А въ нея — Невѣна. Литвахме двама, прегърнати,
щастливи като божии птички и бѣше чисто и весело въ душитѣ ни.

Това бѣше най-свѣтлия ми сънь. Него искахъ да разкажа въ
оная тиха пролѣтна вечеръ на моята годеница. Из задъ люляковата
горница лавнаха дветѣ черни кучета, но щомъ ме познаха, замахаха
съ опашки и се заомилкваха. Погалихъ ги. Въ душата ми вѣеше
топлата пролѣтна вечеръ и сърдцето си сѣщахъ какъ расте, какъ
изпълня свѣта съ своята топла обичъ.

Тая вечеръ нѣма да ми е горчива вечерята. Нѣма леглото ми
да е каменно. Видѣхъ Невѣна. Тя ми протегна и дветѣ си рѣце и
дяволито ми каза радостната новина: че е сама и само менъ чака,
да се върнемъ въ село. Но ние не бързахме. Слънцето залѣзе, но
надъ селото се показа огнена луна. Заблестѣха звездитѣ. „Голѣмата
Мечка“ грѣеше точно надъ селото, като седемъ брилянта, които
украсяватъ небето надъ Невѣниния домъ. Тръгнахме къмъ село и
тогава и разказахъ легендата за „Голѣмата Мечка“, която се носи
отъ уста на уста въ нашия край:

Страшна напасть върлувала надъ нашитѣ огнища. Зли раз-
бойници де кого срѣщнели убивали и ограбвали. Всѣки заспивалъ
у дома си съ страхътъ: че надъ главата му е надвесена сѣкирата
на разбойникитѣ. А били тѣ много: по-вече отъ петдесетъ върли
главорѣзи. Най-страшенъ билъ главатарътъ имъ. Наричали го Меч-

ката, а понеже билъ много едъръ и снаженъ, отсетне го нарекли Голѣмата Мечка и така си останало това име на разбойника, отъ който треперѣли всички.

Но всѣки има сърдце. Влюбилъ се и страшния главатаръ. Една мома отъ нашитѣ села като звезда засияла въ тъмната му душа. Тя спасила душата му и премахнала ненаситната му жажда за кръвь. И преродилъ се той — нейната любовъ го преродила. Раздалъ на беднитѣ заграбенитѣ пари, разпустиналъ дружината. Само петима не го напустили, вървѣли следъ него, кръстѣли се и плачели за душитѣ си. Но когато дошли въ село, кждето се канѣли да живѣятъ съ миренъ трудъ, отъ всички страни ги нападнали и до единъ ги избили. Никой отъ тѣхъ не се защитилъ. Злитѣ разбойници се кръстѣли и благославяли небето. Така загинали. Съ тѣхъ била и момата. И нея убили като съучастница.

Отъ тогава всѣка вечеръ надъ нашитѣ домове грѣятъ седем-тѣхъ брилянта на „Голѣмата Мечка“.

Влѣзохме въ село съ Невѣна. Свирихъ до късно съ медения кавалъ, а презъ нощта сънувахъ сънъ: бѣхъ страшенъ и зълъ разбойникъ, а Невѣна спаси душата ми . . .

*

Стана тъмно. Вървѣхъ къмъ село и на душата ми бѣше тъжно, пусто. Надъ мене сияеше „Голѣмата Мечка“.

Невѣна, моя угаснала радостъ, виждашъ ли ме сега отъ горе? Нѣкога ти разказвахъ приказки за другитѣ хора, защо не слѣзешъ да чуешъ и нашата приказка?

Вървѣхъ. „Голѣмата Мечка“ горѣше дълбоко въ небето съ мълчаливъ и тайнственъ блѣсъкъ.

18. I. 1931.

Алекоандъръ Земни. Раздѣла.

Третото действие отъ драмата мина. Завесата бѣ спусната, но зрителитѣ не преставаха да ржкоплѣскаатъ, да изказватъ бурно възхищенията си. Богдана и Стоянъ, учителтъ и учителката, играта на които предизвика тия бурни одобрения на публиката, стояха притиснати задъ кулиситѣ и стискаха развълнувани ржцетѣ си, гледаха се умилно-влюбени и се усмихваха единъ на другъ.

А публиката презъ тия великденски празници почти ревѣше отъ училищния салонъ, дето се даваше представлението.

— Браво, bravo!

Бурни ржкоплѣскания ехтѣха настойчиво.

— Да излѣземъ да имъ се поклонимъ, каза тихо Стоянъ.

И безъ да дочака отговора на Богдана, хвана я за ржката и я повлече къмъ авансцената.

— Браво! ечна пакъ салона предъ тѣхъ. Богдана едва ли не изгаряше отъ вълнение и срамъ, опита се да издрѣпне ржката си изъ тая на Стояна, но той яко я стискаше и благодарение на публиката съ поклони.

— Браво! гърмеше пакъ публиката.

Тогава Богдана се поклони и завесата се спусна.

И ето, урнаха се къмъ тѣхъ другитѣ учители, втурнаха се да ги поздравяватъ заради голѣмия успѣхъ на играта имъ.

— Хубаво! Превъзходно! Чувайте публиката!

— Ела да си починемъ, до като намѣстятъ декоритѣ на последното действие, каза Стояне и помъкна пакъ Богдана за ржката.

Тѣ се оттеглиха въ жѣла и сѣднаха единъ до другъ, сияещи и развъянувани отъ щастие.

— Ти си причината за гия оващи, Стояне, ти, съ твоята удивително сполучлива игра, ти, а не азъ.

— Но и ти игра увлекателно, Богданке.

— Да, защото ти просто ме повлече следъ себе си. О, безъ тебъ азъ нищо сполучливо не бихъ изиграла. Стояне, ти си актьоръ, ти си артистъ, истински артистъ. Ти имашъ талантъ, азъ ти казвамъ това!

Гласътъ и трепереше развъянуванъ и, като му стискаше ржката, тя повтори унесено:

— Стояне, ти си истински артистъ.

— Заради тебъ, Богданке, заради тебъ играхъ тѣя хубаво. Богданке, твоята любовъ ме вдѣхнови. Да, заради тебъ, заради тебъ . . .

Докато така тихо си говорѣха тѣ, влѣзе тичешкомъ при тѣхъ момичето на училищния слуга, петнадесетъ годишно.

— Бате Стояне, викатъ те навънъ единъ господинъ и една дама съ него.

— Какъ? Кой ме вика?

— Не сж отъ нашето село. Много хубаво, граждански облечени. Той не изглежда да е младъ, но жената съ него е много млада, може да е госпожица. Даде ми господинътъ тѣзи петъ лева и ми каза: „Тичай, моме, да кажешъ на оня господинъ, дето най-подиръ излѣзе съ госпожицата отъ сцената, и на когото толкова ржкоплѣскаха, тичай му кажи да излѣзе за малко. Молимъ го, кажи.“

— Стояне, иди вижъ кои сж, — каза Богданка съ притихналъ гласъ.

— Но тѣй ли, както стмъ гримиранъ?

— Казаха — заговори пакъ момичето, ако не можешъ да излѣзешъ, тѣ да дойдѣли тука.

— Да добавъ, да дойдатъ, нека тѣ дойдатъ, а то, азъ не мога излѣзе така. Върви имъ кажи.

Момичето се върна бързо назадъ и скоро въведе при тѣхъ тия неочаквани непознати лица.

Господинътъ бѣ нанстина доста старъ. Това се виждаше отъ цвѣта на косата му, макаръ и да бѣ съ обрѣснати мустаци и брада. А дамата — извънредно млада и хубаво облечена.

— Хубавица! — помисли зависливо Богдана, като я видѣ.

Првъ господинътъ се приближи, поклони се вежливо (дамата само кимна глава) и подаде ржка.

— Поздравлявамъ Ви, поздравлявамъ Ви, господинъ Райновъ! (авъ вече научихъ името Ви въ партера). Прекрасно, превъзходно играхте Вие сега! Повървайте, това Ви го казвамъ азъ, до известна степенъ капацитетъ. О, Вие сте артистъ, за артистъ сте роденъ, а не за учителъ и трѣбва незабавно да се посветите на изкуството. Затова именно се явихъ сега при Васъ, съветвамъ Ви . . . Впрочемъ, азъ забравихъ да Ви се представя: Павлиновъ, директоръ на известния театръ подъ същото име; а спътницата ми, госпожицата, която е съ менъ, — каза той, като посочи съ глава усмихнатата дама, — тя е дъщеря ми, артистка и примadona при моя театръ.

Павлинова грациозно протѣгна ръката си, която Райновъ сърдечно стисна.

Богдана, която мълчаливо наблюдаваше тия чудни хора, наведе очи.

Павлиновъ, чудноватия театралъ-директоръ, пакъ заговори съ мжествения си акцентъ:

— Въ турне изъ провинцията сме сега, г. Райновъ, съ театра и случайно се отбихме двамата тукъ, въ селото Ви, да проучимъ условията за едно представление, зерь нали това е полуградъ, една паланка, доста приветлива, наистина. О, тука има подготвена почва за единъ сигуренъ театръ, тука има театрална публика, както виждамъ. И това сте били Вие, г. Райновъ, който съ талантъ сте работили тукъ, първиятъ работникъ пионеръ на театралното дѣло въ това селище, първиятъ партиноразбивачъ въ това отношение. И ние непременно ще дойдемъ тукъ да играемъ. Непременно, непременно ще доведе театра! Поздравлявамъ Ви още веднажъ, г. Райновъ! Отъ любопитство се отбихъ тази вечеръ на Вашето учителско представление и, като видѣхъ играта Ви, казахъ на моята Сени: — Ето герой за главната роля на нашата драма „Тържеството на любовта“. И дойдохъ, г. Райновъ, да Ви покая да влѣзете въ моя театръ, непременно, още сега.

Райновъ, поставенъ въ изумление отъ тази неочаквана среща при необикновенитѣ тия обстоятелства, тукъ, въ училището, задъ сцената, и тъй както е гримиранъ, дегизиранъ и странно облеченъ, незнаеше, какво да отговори.

— Е, какво ще кажете? — попита пакъ директорътъ.

Райновъ дигна очи и се видѣ потъналъ въ дълбокия погледъ на младата очарователна артистка, дъщеря на този преинтересенъ директоръ. Какво да имъ каже?

— Но Вие наистина ли ми говорите всичко това? попита найсетне той.

— Какъ? Вие се съмнявате въ искренността на думитѣ ми? Или ме счехте за измамникъ и фокусникъ? О, не, не, г. Райновъ. Заповѣдайте, да видите, да се увѣрите. Ето, това е личната ми карта. Ето и устава на моя театръ. А нима не сте чували за моя театръ?

— Може ли да не съмъ чувалъ? И Васъ дори ми се струва да поянявамъ по портретитѣ, помѣствами изъ вестницитѣ. Но авъ

Наши покойници.

Христо Ясеновъ
1889 — 1925

Ликолепи
отъ К. Янковъ.

попитахъ, искрено ли ми говорите Вие всичко това за менъ, или това е само единъ комплиментъ?

— Искрено, съвсемъ искрено, г. Райновъ! И Ви моля никакъ да не се колебаете, защото, пакъ повтарямъ, имате талантъ. Защо да го убивате тука, въ това село? Не искамъ да кажа, че Вие не сте добъръ аа учител. Напротивъ, напротивъ: Вие, убеденъ съмъ твърдо въ това, ще бъдете най добрия учителъ отъ всички, които следъ Васъ ще се явятъ тукъ, за Вашето мѣсто, но казвамъ Ви: Вие сте артистъ, родени сте артистъ и затова трѣбва да дойдете съ насъ. Тукъ Вие сте учителъ отъ тази класна стая, на четридесетъ деца ученици, съ насъ, отъ сцената, ще бъдете учителъ на четиристотинъ хиляди души българи, най малко, разбира се. Иабирайте.

Ами Богданка? — спомни си за нея Стоянь и се обърна да я подири съ очи. Тя стоеше на прежното си мѣсто, навела хубавата си глава, пълна съ очарование и тжга . . .

— Богданке, — каза той тихо, какво ще кажешъ?

— Азъ ли има да казвамъ? Нали ти трѣбна да отговоришъ?

— Да, но . . .

— Върви, Стояне, върви! Кждето те тегли признанието ти върви. Азъ мога да ти желая само успѣхъ.

Гласътъ ѝ звѣнѣше тжжно.

— Ето какво, намѣси се директорътъ, до каго траятъ празниците и вашата великденска ваканция, Вие ще играете Вашия дебютъ съ насъ въ Търново, въ града, предъ голѣма и по-взискателна публика, за да се увѣрите сами въ успѣха си.

— Стояне, върви, обещай, — викаше му съ дълбокия си гласъ Богданка, когато той я повика настрана да поприказватъ. — Може би тамъ да ти е щастието въ живота. . .

— Прието? — попита директорътъ.

— Прието! — отговори, като че въздъхна, Райновъ.

Рано на другия день Павлиновъ и лѣщеря му дойдоха съ кабриолета си да взематъ Райнова отъ квартирата му на пътъ за Търново.

Директорътъ вежливо му отстъпи мѣстото си до неговата Сени и сѣдна срещу днамата млади. Тръгнаха. Райновъ помоли да минатъ покрай квартирата на Богдана, за да се види и сбогува съ нея.

Щомъ каретата изгромолѣ и спрѣ предъ Богданнини, сама Богданка изкочи тутакси съ голѣмъ букетъ росни цвѣта въ ржка. Тя цѣла почервенѣ. Ужъ искаше да се покаже весела, а ето, разтрепера се, гласътъ ѝ като че отслабна и замрѣ за мигъ въ гърлото ѝ. Райновъ скокна чевръсто долу при нея, пое пълненъ отъ щастие, букета, притисна го до гърдитѣ си и се насили да бжде спокоенъ.

— Богданке, желая да бждешъ весела, както винаги до сега. Нищо не се знае, може азъ пакъ да се върна и тукъ да остана. . . Нищо не се знае . . .

Не знаеше, какво повече да ѝ каже.

— Върви, Стояне, върви! — продума Богданка пакъ съ она дълбокозастрогващъ гласъ, съ който снощи на представлението, при срещата му говореше. Тоя гласъ излизаше направо изъ сърцето ѝ. Дали не бѣ това тжгата на единъ несбждващъ се сънъ? . . .

Стоянь стисна още единъ пътъ бѣлитѣ ѝ ржце, усмихна ѝ се за последенъ пътъ и се качи въ каретата на прежното си мѣсто. Коларътъ шибна конетѣ и кабриолета полетѣ.

Стоянь се обърна назадъ. Богданка размахваше надъ глава съ дѣсна ржка бѣлата си кърпа, а съ другата изтриваше сълзитѣ си.

— Сбогомъ, Стояне, сбогомъ! — донасяше лекниятъ вѣтрецъ за последенъ пътъ треперящия и гласъ. . .

Недѣлко Моечковъ Гждуларь.

На Кръстю Кебеджиевъ.

Седналь до моста, подвилъ нозе предъ дървената паничка, кљюмналь на страна побѣлѣла глава, полузатворилъ очи, — той свирѣше . . .

Обгореното му лице се прорѣзваше съ дълбоки бръчки. Бѣлитѣ мустаци небръжно се сливаха съ разчорлената брада. Очитѣ му тъмнѣеха и едри сълзи се отронваха по повѣхналитѣ ланити. Въ тѣхъ се четѣше голѣмата мжка на малкия човѣчець, забравенъ отъ свѣта. Надъ сбрѣчканото чело, подъ позеленѣлия отъ времето калпакъ се показваше бѣла, възжелта коса.

Колко стария гждуларь приличаше на дѣдо Господа!

Ржката теглѣше лжка, костеливитѣ прѣсти бѣгло побѣгнаха по опнатитѣ струни и отъ малката гждулка се лѣеше мжката на забравения, измжченъ човѣкъ въ свѣта.

Свелъ глава, свирѣше и свирнята му се носѣше далеко отъ волния вѣтъръ къмъ стария свилъ вежди Балканъ. Горитѣ свеждаха клоне, слушахъ. Свирнята се носѣше къмъ обширнитѣ полета, където цвѣтятъ разтварятъ вѣнчета, опиватъ се; рѣката спира шума, предпазливо се увира между камънитѣ и я отнася далеко въ чужди и непознати страни.

А тя милва измжченото сърдце . . . Затваряшъ очи: въ душата се разцѣфватъ хиляди цвѣтчета; благоуханни миризми отъ мацерка и здравецъ напояватъ въздуха . . . Сладостна вълна нахлува въ душата, слънчеви вѣнчета оплитатъ сърдцето, просвѣтвя всичко, тихо е — искашъ да плачешъ.

Свирнята се носи далеко, съживѣва увѣхналото цвѣте, приспива скръбната, волна душа на бездомника . . .

Полѣкога той навеждаше глава, сълзи протичаха по замръзалитѣ му бузи, затваряше скръбно очи и запѣваше . . . Гласътъ му бѣше тихъ, измжченъ; пѣсенъта — тѣжна: за черни неволи, за млади луди години, за минали хайдушки времена . . . Рѣката спираше шуртението си, птичката сѣкваше пѣсенъта, върбитѣ свеждаха низко клони и замираха въ сладка нѣга . . .

Стариятъ гждуларь свирѣше, а дървената паничка все стоеше праздна. Хората минаваха и никой отъ тѣхъ не спуствна поне едно малко петаче въ паничката на този, който толкова много приличаше на дѣдо Господа!

И малката паничка остана праздна.

Той свирѣше, свелъ морно глава, мръшавата ржка болно теглѣше лжка, костеливитѣ прѣсти бѣгло побѣгнаха по опнатитѣ струни, а душата му изплакваше кървавата мжка, очитѣ откъсваха сълзи, застиващи по набразденото му лице.

Рѣката подъ него все така тихичко шуртѣше за да не заглуши пѣсенъта, вѣтърътъ далеко я отнасяше, а стариятъ свилъ вежди Балканъ, морно плачеше за загиналитѣ си чада.

Димитъръ Сотировъ. Сѣнь.

Тая нощъ сѣнувахъ цѣфнали гори,
 нѣкжде далечъ задъ тѣзъ пустинни хълми, —
 както мойтѣ мисли, нѣвга съ радость пѣлни,
 въ своя танць летѣха дивитѣ пчели.
 Бѣше свѣжа утринь. Нейнитѣ крила
 будеха у мене всѣки хубавъ трепеть,
 азъ вървѣхъ саминъ по бѣлата пжтека
 на изгрѣли дни, съ развързана душа.
 И надъ менъ звучеше пакъ Божественъ гласъ,
 както нѣвга въ мойто, въ мойто ранно детство
 и безброй листа ми кимаха съ сърдечность:
 всичко тукъ е вѣчно нѣма мигъ и часъ . . .
 Ахъ ти, моя воля, въ всѣки сѣнь дори,
 да жадувамъ сѣвга девствени простори,
 дето нѣма скръбъ и растнеща умора,
 дето пѣятъ вѣчно, вѣчнитѣ гори!

Богдана Стойчева. Писмо.

И пакъ ще трѣбва толкова мечти
 оилакани съ горчиви сълзи, да погребя.
 Навредъ е радость и животъ,
 а азъ скърбя, скърбя все тѣй за тебе.

Звѣнцитѣ пѣятъ, чернитѣ коне
 съсъ празната шейна пакъ ще преминать,
 а азъ ще гледамъ тѣй дълго следъ тѣхъ—
 въ очитѣ ми сълзитѣ ще застинать.

Ще прилѣпя горешото чело
 до ледното стѣкло и занѣмяла,
 ще възкресявамъ миналитѣ дни,
 опякваша си радостята умрѣла.

Ще минать дни, а съ тѣхъ
 и мжката по тебе ще угасне,
 вѣнцитѣ пакъ ще пѣятъ като преди,
 но пѣснитѣ имъ нѣма да сж тѣй прекрасни.

Златко Чаракчиевъ. Алма,

Ти напушашъ безлюдното кино
 и, отпуснала кротко ржце,
 безучастно минавашъ витринитѣ
 и обръщашъ къмъ мене лице.

Само радость и топла надежда
 не излжчатъ ли твойтѣ очи —
 и въвъ тѣхъ само днесъ ли личи
 и любовь само днесъ ли проглежда?

Азъ те видѣхъ дори въвъ градниата,
но и тамъ ти не бѣше сама —
Ти вървѣше съ добрата „тапан“,
ти погледна и бърво отмина.

Азъ ще пазя безименный споменъ
и ще виждамъ тълпи и трамваи —
срѣди сивия ликъ на октомврий
ти си бѣлата роза на май.

Ив. С. Милчевъ. Жандо.

I.

Какво сж минутитѣ вече изминали,
донесли и гибель и тихата смъртъ?
Днесъ новитѣ бездни сж страшно разазнали
и страшно ме мами единъ водовъртъ.

Земята е жадна и силно напукана,
земята е пламнала цѣла въ пожари.
Въ гърдитѣ е сѣтната радостъ изсиукана
и три пѣти страшния часъ е ударилъ.

Днесъ нѣкакъвъ огненъ потокъ ме повлича,
азъ тръгнахъ и ето неспирно вървя,
земята е днеска съ пожари накинена —
днесъ гибеленъ праздникъ е въ мойта земя.

II.

Днесъ птицитѣ въ ужасъ се втурватъ подгонени
и слънцето слиза презъ огънь, презъ димъ,
на коня му златенъ копитата огнени
се гонятъ и пламватъ въ безшумни бразди.

Азъ тръгнахъ презъ тия полета безшумни
и чуждъ и безъ име — и де ще запра?
Небето се спуска предъ мене куршумено
и въ пѣтя ми пламъци плъзватъ и мратъ.

Азъ тръгнахъ — не питамъ какво е надире,
азъ искамъ въвъ шепа вода, о, земя;
но ето: треперятъ отъ жажда баиритѣ —
ти сжщо си жадна, о, моя земя.

III.

Ще се хвърля въ загорялата трева
да укривя мойта жажда въвъ къпчинитѣ,
и ще спомнямъ пѣтищата си не минати
и ще плача, можеби, и ще заспя.

И ще смири духътъ ми въвъ съня,
и тогасъ ще ме напустне тая жажда,
а свѣтътъ все пакъ ще се самоизяжда.
и презъ ужаси и гибелъ ще върви.

Ще се хвърля връзъ тревата изгоряла,
и ще ровя коренитѣ и къпинитѣ —
нека се разтворятъ бездни въ пукнатинитѣ,
Майко, свята пръстъ, при тебъ ще се укриня!

Симеонъ Гусакиевъ, Меланхолия?

Отминаватъ днитѣ, все така безцвѣтни
(защото ти толкозъ си далечъ отъ менъ)
И съсъ свойтѣ жалби вѣчно непривѣтни
Живѣя неволно съ всичко примирень . . .

Отминаватъ днитѣ и удрятъ печата
на болката черна по мойто сърдце,
като птица въ клетка унива душата,
видѣла лъжата ни своята цель . . .

Че нѣвга невинень въ съня си вълшебень,
азъ видяхъ миража ни чудни страни,
и надежда твърда, твърдо ме поведе,
по пжтя на мойтѣ младенчески дни . . .

Но въ скалитѣ остри на живота тъменъ
мойтъ блѣнъ неземень, бързо се разби —
и вървахъ и плачехъ по пжтя си стрѣмень
съсъ безкрайна мжка, въ разбити гърди . . .

И сега самотень, безъ радость, безъ споменъ,
лутамъ се безцелно въ безпросвѣтенъ мракъ,
и като духъ прокобень, тжженъ и бездомень,
не търся свѣтлика на пролѣтенъ зракъ.

Отминаватъ днитѣ все така безцвѣтни.
(Далечъ си отъ мене, далечъ съмъ отъ тебъ)
Съсъ свойтѣ жалби страшно непривѣтни
живѣя самотень, прокаженъ и клетъ . . .

Руоелина Гундова. Дъндовень день.

Дъждътъ вали, рѣми безспирно,
Порой въ долища шумятъ,
И нигде радость не намиратъ
Очитѣ ми срѣдъ тоя кжтъ.

Стоя и гледамъ, гледамъ, гледамъ
 Далечъ по моя пжть мъгливъ
 И виждамъ днитѣ си безредни,
 Забулени отъ облакъ сивъ.

И нѣма ни едно видение,
 Ни птица съ огнени крила,
 Въ душата ми студена
 О, споменъ, ти поне ела!

Веселинъ Сукнаровъ. 1. Томление.

Майко моя, черна ми несрето,
 Снощи пакъ се връщахъ по пжтеката
 Гдето видѣхъ, майко, самодивата
 Що ми бѣ магьосала сърдцето.
 Дълго гледахъ и дълго очаквахъ
 Дълго свиряхъ съ кавала си меденъ,
 А той, майко, сякашъ, че оплакваше
 Мойта младостъ и животъ несретенъ.
 Майко моя, орисъ милостива
 Що да правя като съмъ безуменъ
 Да обичамъ горска самодива
 Въ горска самодива да съмъ влюбенъ?
 Тѣзъ очи ме, майко, омагьосаха
 Тѣзъ клепащи и коси разпуснати
 Сякашъ съ огънь, майко, ме докоснаха
 Сякашъ огънь въ жилитѣ ми пуснаха
 Майко моя, моя орисия
 Тукъ ще чакамъ и тукъ ще остана
 Или жияа тука ще я хвана,
 Или самъ самси ще се убия.

2. Въ бѣло.

Въвв нѣкоя безумно гиха вечеръ,
 Кога предъ тебе, като бѣла книга
 Широко е разтворено полето
 И ти се връщашъ много отъ далече,
 И чувашъ на шейната си звънчето,
 Да пѣе нѣкакъ тжжно и приспивно;
 Въвъ нѣкоя безкрайно тиха вечеръ,
 Когато сини сѣнки се преплитатъ
 Загледанъ въвв следитѣ на копитата,
 Ти си припомняшъ своето скжпо минало.
 И весело и болно е въ сърдцето ти
 И въвв шейната люшкашъ се унесенъ,
 А въвв шума приспивенъ на звънчетата
 Дочувашъ своята любима стара пѣсень.

Никола Владовъ. Нашата порта.

Вижъ предъ тебъ е нашата порта
 Въ тежки желъза кована
 (Купени сж били гвоздеиѣ отъ Османа)
 Вижъ дирека горе, що извивя
 Билъ е той свидѣтель
 На холера и на кърви.
 (Тукъ е била баба ми заклана)
 Погледни на лѣво — вѣзана
 Е тежка плитка отъ рѣзаба —
 Ръка майсторска е рѣзала.
 (То личи — погледни отъ близо!)
 А дръжката отъ стомана
 Дето дяволито ни се смѣ
 Чичо ми я нѣкога донесълъ
 Кога ходилъ въ Анадола.
 — Тазъ е старата ни порта
 (Често съмъ ти азъ разправяла)
 Но сега: тя е толкозъ остаряла,
 Че не иска да ни пустне
 — Влѣзъ, другарю, азъ съмъ я откренала,
 Влѣзъ да видишъ кжщата кждето съмъ живѣла.

Димитъръ Аднарски. Прозрение.

Тукъ, навредъ, по тая черна земна прѣстъ
 ти ще видишъ, братко, стлпя новъ човѣкъ
 и презъ грохота на тоя кървавъ вѣкъ: —
 че надъ старий свѣтъ се вечъ издига кръстъ.

Не унивай, смѣлъ бжди и вѣрвай ти,
 вѣрвай въ свойта твърда стоманена мощъ,
 вечъ пронизва свѣтълъ лжчъ и тази ношь,
 а въ душиѣ бодно гордъ копнежъ пламти.

Ти иди при мойѣ бедни братя днесъ
 и предай имъ моя искренъ, топѣлъ зовъ,
 разкажи имъ, че подъ тъмния покровъ
 скоро ще посрѣщнатъ свѣтла блавестъ.

Раствали въвъ туй бунтовно време, ний,
 минали презъ кърви и картеченъ бой,
 вечъ готови сме за страшния завой,
 че дванайсетъ скоро остро ще звѣни.

Тукъ, навредъ, по тая черна земна прѣстъ
 нали виждашъ, братко, стлпя новъ човѣкъ
 и презъ грохота на тоя кървавъ вѣкъ: —
 че надъ старий свѣтъ се вечъ издига кръстъ.

К. Д. Бальмонтъ. Заветъ на битието.

Азъ попитахъ свободния Вѣтъръ :
 Що да сторя да бжда азъ младъ?
 Отговори ми буйния вѣтъръ :
 „Ти бжди като мене крилатъ!“
 Азъ попитахъ Морето могъщо :
 Битието тукъ какъ се гради?
 Отговори съсь писъкъ Морето :
 „Като менъ пълнозвученъ бжди!“
 Азъ попитахъ далечното Слънце :
 Какъ да блѣсна съсь свѣтли зари?
 Не отвърна ми свѣтлого Слънце,
 но душата долови: „Горй!“

Прев.: Сим. Маринковъ.

Стоянь Даокаловъ. Зора.

Ще минатъ чернитѣ несгоди,
 И лжчъ ще грѣине въ тоя свѣтъ.
 Ще блѣснатъ свѣтли небосводи,
 Цвѣтя ще вредомъ зацвѣтятъ.

Ще припне пролѣтъ по полята,
 Ще цвѣтне младата гора
 И ще запѣ пакъ душата
 Предъ огнеликата зора!

Теню Стояновъ. Вѣчностъ.

{На Лена . . .

Да се унисашъ въ приказна безбрѣжностъ
 на две замислени очи
 срѣдъ толкозъ топлота и толкозъ нѣжностъ
 на сбжднатитѣ си мечти! . . .

Да шѣпнешъ тихо звучното ѝ име
 въ душата си, люляна отъ любовъ
 и въ унесъ да повтаряшъ нѣжно
 това, което е нестихващъ зовъ! . . .

— И струва ти се, че свѣта е пѣсенъ,
 понесена изъ твоята душа,
 че всичко туй наоколо е твое,
 че ти си слѣтъ навѣки съ вѣчността.

Да се унисашъ въ приказна безбрѣжностъ
 на две замислени очи
 — да вѣрвашъ, че чрезъ нея ти си вѣчностъ
 срѣдъ алато - пурпурни лжчи! . . .

Зора Георгиева. Копнень.

Азъ искамъ страстно устни въ твоитѣ да впия
и грѣдъ о твоята до болка да притисна чакъ!
Въ забрѣва и захласъ въ неземно упоение искамъ да изпия
до дѣно чашата на всѣка земна страсть.

Азъ искамъ да те любя все така безумно и горещо
и все така томително да чезна въ бурна страсть,
да трѣпна цѣла предъ мисълъта за бждна среща,
азъ искамъ нашия животъ да мине въвъ захласъ!

Клим. К. Симеоновъ. По поводъ на една антология.

Въ предсмъртнитѣ дни на изтеклата година се появи антологията „Отъ 20-та насамъ“, съставаена отъ Иванъ Знахарь и Никола Никитовъ. Въ тая, твърде спретнато издадена книга, участвуватъ 34 автори „които дейно презъ изтеклитѣ десетъ години (1920—1930, б. н.) сж печатали и печататъ въ добри списания, дали сж завършени произведения и сж излѣзли съ отдѣлна книга“.

Споредъ съставителитѣ „не е пропуснатъ нито единъ, който е вече литературно име, признато, може би, не отъ критиката, но поне отъ редовнитѣ четци на художествената книжнина“. Напълно увѣрени сме, обаче, че сжщитѣ тѣзи „редовни четци на художествената книжнина“ у насъ, биха прибавили още нѣколко, може би, не окончателно „признати“ имена, безъ да ги измѣчва мисълъта, че тѣ количествено още не сж дали доста много; защото: не количеството, а качеството е, което не трѣбва да бжде изпущано изъ подъ внимание. . . Тѣзи четци, сигурни сме, не биха пропуснали да отбележатъ, напримѣръ, за сжществуването на нѣкои отъ чувствително надежднитѣ измежду „най-младитѣ“ . . . ; не биха пропуснали да сторятъ това, защото виждатъ голѣми заложби въ тѣхъ; заложби, които ще се доразрастнатъ. . .

Антологията е снабдена съ единъ предговоръ, въ самото начало на който срѣщаме следното: „Най-младитѣ поети и разказвачи, появили се и извишили презъ последнитѣ десетъ години, не сочатъ на нито одного измежду си, като на изключителна личностъ и дарба“. И по сетне: „Нѣма творчески даръ, който видимо да се издига високо надъ уровня, да ни открива нови възможности на творчество, да ни дава насоки и да въздействува на другитѣ, като бележи бразда въ бждещето. Безъ да бжде нѣкой подчертана индивидуалностъ (а не само добре очертана фигура), всички илади въ литературата, изключенията сж малко на брой, не си приличатъ предимно по това, че всѣки има любимъ патронъ, своя авторъ съветникъ“ . . . Щомъ като всичко това е, споредъ съставителитѣ, вѣрно, щомъ като участницитѣ въ антологията автори „не сочатъ на нито одного измежду си, като на изключителна личностъ и дарба“ и като така тѣхнитѣ работи, частно за случая представенитѣ въ антологията творби, не биха породили нѣ четеца чувството на кра-

сота, не биха породили въ него известно удоволствие от прочетеното—коя, тогава, е тая съществена необходимостъ, която извиква появата на антологията „Отъ 20-та насамъ“}. Ние не намираме отговора освенъ въ заблудението, въ което, може би, сж изпаднали уредниците, замисляйки отъ една страна съставянето на самата антология, а отъ друга приготвяйки нейниятъ предговоръ въ она видъ, който ни се предлага. . .

За всѣки авторъ—участникъ сж дадени характеристики. . . На тѣхъ, обаче, се прогивопоставятъ твърде често прекраснитѣ отдѣлни и откъслечни работи на разглежданиятъ авторъ, съ което напѣква и бие на очи допуснатото противоречие между въпросната литературна характеристика и впечатлението отъ прочетеното. . .

За насъ, появата на една антология като „Отъ 20-та насамъ“ е оправдана отъ належащата нужда преди всичко да има такава и още, главно, защото много, почти всички отъ посоченитѣ въ нея автори, ни предлагатъ едно ново свѣтоусѣщане, близко до теженията на превитиятъ подъ своята мжка народъ. . . А съ творенията на такива поети—прозрѣли вѣрно своя дългъ—всѣки би желалъ да бжде въ постоянно съприкосновение. . .

Бележка на редакцията. Понеже въпросната антология буди известни справедливи недоумѣния, въ идния брой тя ще бжде критично разглеждана отъ нашия сътрудникъ г. Димитъръ Гундовъ.

Хроника.

Младиятъ поетъ Димитъръ Гундовъ, авторъ на стихосбирката „Босоного то момче“, е приготвилъ за печатъ втора стихосбирка: „Друмникъ“.

Писателътъ Иванъ Буюклийски е приготвилъ за печатъ стихосбирката „Домъ въ планинитѣ“.

Сим. Мариновъ е приготвилъ за печатъ стихосбирка „Огоста“.

В-къ Борба подъ друго име ще излиза и тая година при сжщия форматъ, и съ нови подобрения въ списването и техническата страна. Редакторъ Любом. Дойчевъ.

Препорѣчваме на нашитѣ читатели провинциялнитѣ списания: „Мостъ“, „Провинция“, „Свѣтлоструй“ и „Черноземъ“.

Полученитѣ, подобрени ржкописи, ще се помѣстватъ последователно. Доброто списване на списанието, зависи отъ сътрудницитѣ. Пращайте само подобрани работи въ „Угари!“

Умоляватъ се настоятелитѣ и всички ония, у които има отъ 1 и 2 броеве на „Угари“ неотчетени, да побързатъ да се отчетатъ. Ржкописи да се пишатъ само на едната страна на листа, съ мастило, ясно и четливо. Ржкописи назадъ не се връщатъ.

Умоляватъ се всички ония, на които изпращаеме списанието, да изплатятъ абонамента си, а настоятелитѣ да се отчитатъ редовно, защото отъ тѣхъ зависи редовното излизане на „Угари“.

„Угари“ пожелава на сътрудницитѣ и читателитѣ си по-вече любовъ къмъ провинцията.

Фондъ „Угари“.

По желание на приятели на „Угари“ отъ тоя брой откриваме фондъ за подпомагане и подобрене на списанието. „Угари“, като единственъ органъ на младитѣ творчески сили, трѣбва да съществува! А за това сж необходими, преди всичко, срѣдства. Ония, които ценятъ усилията на „Угари“, нека го подкрепятъ, като придружаватъ сумитѣ съ бележката: „за фонда“. Всички получени суми ще се оповестяватъ. „Угари“ разчита на приятелитѣ на здравето младежко творчество.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

Постъпили суми — фондъ „Угари“ Кл. К. Симеоновъ — 50 лв.
Н. Г. — 50 лв.

Всичко: 100 лв.
(Следва).

Получиха се въ редакцията:

Китна иървави цвѣтя — стихове, разкази, сцени — Недѣлчо Беневъ; ц. 10 лв.

Погиналъ домъ — драма — Александъръ Земни. ц. 8 лв.

Вниъ въ тъмата — стихотворения. — П. Ивановъ, Шуменъ. Ц. 8 лв.

Смъртното наказание — Елизе Реклю. Прев.: Х. Враца, библиотека „Набатъ“ № 3; ц. 3 лв.

Война и любовь — повести отъ Недѣлчо Беневъ; ц. 20 лв.

Нукурузи — стихотворения — Гечо Пановски, София, 1931 г. ц. 10 лв.

Провинция, год. I, кн. 2.

Нашата ученическа мисълъ, год. I, кн. 2.

Ехо год. VII. кн. 1—2. Ученич. спис. Урежда редакц. колегия. Ст. Загора.

Мостъ год. I. бр. 8, 9.

Василъ Друмевъ год. I. бр. 1, 2. Двуседмичникъ. Редактиратъ ученици при Шуменска мъжка гимназия. Аб. 20 лв.

Струя год. II, бр. 6, 7-8, Редактиратъ ученици I м. гимназия. София.

Девойче год. II, бр. 63, 65 — Седмиченъ хумористиченъ вестникъ. Редакторъ: Н. Липенъ, София, Ц. Самуилъ, 50.

Борба — отзвучникъ на трезвостъ и култура, бр. 5-6. Редакторъ: Любомиръ Дойчевъ. София.

Братство — бр. 27, 28. Севлиево.

Свѣтлоеструй год. III. бр. 3, 4 съ прилож. „Очи“.

Черноземъ год. I бр. 5.

Б О Н С Ф год. II бр. 3. Ред.: Кр. Илковъ, София.

Редакторъ: Симеонъ Мариновъ.

Сътрудници на описание „Угари“:

Стилиянъ Чилингировъ, Тодоръ Харманджиевъ, Емилъ Кораловъ, Панчо Михайловъ, Атанасъ Далчевъ, Димитъръ Пантелеевъ, Иванъ Буюклийски, Димитъръ Гундовъ, Мария Грубешлиева—Балина, Свѣтлозаръ Димитровъ, Иванъ Захариевъ, Атанасъ Душковъ, Офелия Велева, Стефанъ Станчевъ, Паулина Станчева, П. А. Шишковъ, Недѣлко Месечковъ, Петъръ Диневъ, Лжчезаръ Станчевъ, Любомиръ Мариновъ, Атанасъ Смирновъ, Димитъръ Сжботиновъ, Андрей Денчевъ, Никола Младеновъ, Богдана Стойчева, Златко Чаракчиевъ, Георги Хрусановъ, Ана Шестакова, Димитъръ Сотировъ, Любенъ Цаѣтаровъ, Димитъръ Добревъ, Крумъ Зелковъ, Димитъръ Аджарски, Климентъ К. Симеоновъ, Симеонъ Русакиевъ, Димитъръ Московъ, Веселинъ Сукнаровъ, Петъръ Стжповъ, Александъръ Земли, Недѣлчо Беневъ, Петъръ Кънчевъ, Ив. С. Милчовъ, Тодоръ Куманчлиевъ, Тинка Икономова, Теню Стояновъ, Йорданъ Георгиевъ, Емилъ Георгиевъ, Мадлена Страшимирова, Антонъ Стояновъ, Стоянъ Даскаловъ, К. Янковъ, Никола Владовъ, Цоко Байчевъ, Георги Дуйчевъ, Зора Георгиева, Руселина Гундова, Илия Г. Илиевъ, Д. П. Бучински, Димитъръ Илиевъ, Никола Доневъ, Ст. Цв. Невъ, П. Ивановъ, В. Николовъ и др.

Абонаментътъ на „Угари“ е 40 лв. предплатени. Всичко да се изпраща до редактора — ул. „Л. Каравеловъ“, № 960 — Шуменъ.

Кляшето на корицата е работа на художника Никола Владовъ.

Печатница Любомиръ Търговски — Шуменъ.